

SHOP IN BEEELD

#05

Clënten in
hun kracht zetten

Vasthouden en niet loslaten

FILMPJE
#STAYSTRONG
#WEZIJNER-
VOORJULLIE
#HOUVOL

'Het team maatschappelijk werk van SHOP staat altijd klaar voor onze cliënten. Ook de afgelopen tijd toen fysiek contact niet mogelijk was, hadden we volop oog en aandacht voor hen. Het vergt de nodige flexibiliteit van onze medewerkers om vanuit huis de hulpverlening voort te zetten. Maar dat lukte en daar kijk ik met bewondering naar.

Cliënten zijn niet van de radar verdwenen. Sterker nog, we wisten een groep te bereiken, die we tot dusver minder goed op ons netvlies hadden: de online sekswerkers. We plaatsten ook een online filmpje om iedereen in onze branche een hart onder de riem te steken. Puur om te laten zien: "we denken aan je en zijn er voor je". Kortom, tijdens de coronacrisis hebben we elkaar vastgehouden en niet losgelaten.

Het team maatschappelijk werk vormt het hart van de organisatie. We zetten mensen in hun kracht en zoeken samen naar oplossingen voor problemen. Op afstand behartigen we hun belangen en zorgen we dat bijvoorbeeld een schuldenafhandeling ordelijk verloopt. We willen dat cliënten weer overzicht krijgen over hun leven.

Wat mij bijzonder aantrekt in het maatschappelijk werk is dat we naast de cliënten staan. We zijn een klankbord, luisterend oor en vraagbaak ineen. We reiken een hand uit en niet alleen een schouder om op uit te huilen. We maken problemen beheersbaar en overzichtelijk, waardoor cliënten ze een-voor-een kunnen aanpakken. Maatschappelijk werkers beschikken over een flinke dosis geduld, inlevingsvermogen en flexibiliteit. In het magazine komen alle aspecten van het werk aan bod. De mooiste beloning is als we cliënten, die wanhopig bij SHOP binnenkomen, zien opbloeien.'

Maria Scali,
Directeur SHOP

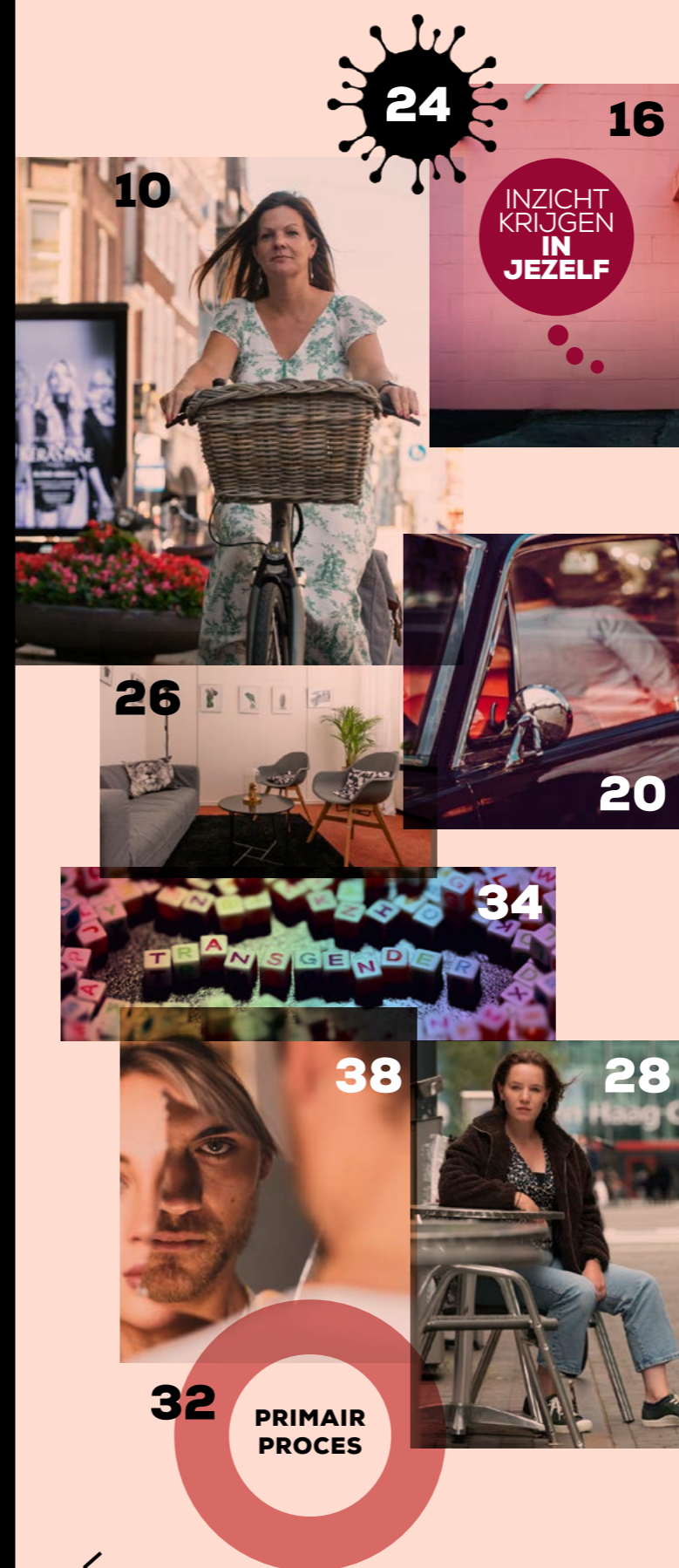
'Als maatschappelijk werkers staan we naast de cliënten.

We zijn een klankbord, luisterend oor en vraagbaak ineen.

We reiken een hand uit en niet alleen een schouder om op uit te huilen.'

INHOUD

VASTHOUDEN EN NIET LOSLATEN	2
Voorwoord van Maria Scali	
MAATSCHAPPELIJK WERK	6
SHOP als expertisecentrum	
WE VRAGEN OF ER IETS SPEELT	10
Reportage veldwerk	
INZICHT KRIJGEN IN JEZELF	16
Empowermenttraining van SHOP	
EEN VERTROUWENS BAND OPBOUWEN	20
SHOP Jeugd	
CORONAPROTOCOL	24
sekswerkers	
MINIMALE MIDDELEN MAXIMAAL RESULTAAT	26
Nieuwe inrichting bespreekkamers	
AAN HET WOORD	28
Maria Netten	
PRIMAIR PROCES	32
Maatschappelijk werk	
TRANSGENDER SEKSWERKERS	34
In gesprek met elkaar	
PROJECTEN IN BEELD	38

Maatschappelijk werk

De maatschappelijk werkers bij SHOP verrichten diverse werkzaamheden in de regio Den Haag. Ze voeren een-op-een-gesprekken met cliënten, begeleiden groepsgesprekken en spreken met familieleden en professionals. We zetten de belangrijkste werkzaamheden op een rij.

Maria Netten

1 Aanmeldingen >>

Sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel in de regio Den Haag kunnen met al hun vragen bij SHOP terecht. De meeste aanmeldingen komen binnen via het algemene telefoonnummer of het contactformulier op de website. Hoort de hulpvraag thuis bij SHOP dan maakt de bureaudienstmedewerker direct een afspraak voor een intakegesprek.

2 Intakegesprekken >>

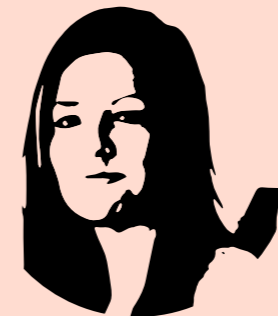
Tijdens het intakegesprek van maximaal een uur leggen twee maatschappelijk werkers uit dat zij psychosociale en praktische hulpverlening bieden binnen het maatschappelijk werk, zo ook opvang en zorgcoördinatie. De hulpvragen van sekswerkers gaan vaak over huisvesting, financiën, een carrièreswitch en praktische hulp. Ook is er behoefte om over het werk te praten, omdat daar veel taboe over is. Slachtoffers van mensenhandel hebben vaak juridische vragen en willen weten hoe ze het beste met de situatie kunnen omgaan. Behoort de vraag bij SHOP en is deze besproken binnen het teamcliëntoverleg? Dan krijgt de cliënt een maatschappelijk werker toegewezen.

Joan Jones

3 Veldwerk >>

In de raamstraten, bij clubs en massagesalons en in privéhuizen zijn de maatschappelijk werkers van SHOP en Spot 46 bekende gezichten. Elke week brengen zij een bezoek en praten ze met sekswerkers over de dagelijkse gang van zaken. Ook delen ze folders uit en verkopen ze condooms, glijmiddel en sponsjes. De maatschappelijk werkers laten sekswerkers weten dat SHOP hulp biedt en advies geeft en signaleren of er sprake is van dwang of uitbuiting. Ook vertellen ze over de gratis soa-testen en de spreekuren van de boekhouder en de advocaat.

Mirjam Huttinga

4 Online veldwerk >>

Online worden er ook seksuele diensten aangeboden, die veelal thuis of in hotels plaatsvinden. Er staan onder meer diverse advertenties op websites en in sociale media. Online in contact komen met de doelgroep vergt andere expertises van de maatschappelijk werkers. SHOP plaatst regelmatig advertenties over haar hulpverlening, zodat de online sekswerkers SHOP weten te vinden. Vooral de gratis soa-testen en spreekuren van onder meer boekhouder en advocaat blijven niet onopgemerkt.

Aad van Pelt

5 Groepsgesprekken >>

Een ondergeschoven kindje: zo voelen veel transgender sekswerkers in Nederland zich. SHOP heeft daarom een lotgenotencontactgroep opgericht voor transgenders die in de seksbranche werken of hebben gewerkt. Zo'n groep was er in Nederland nog niet. De transgenders delen informatie en ervaringen en praten onder meer over geslachtsveranderende operaties en hormoongebruik. Soms nodigt SHOP een externe spreker uit om informatie te geven. SHOP bekijkt momenteel de mogelijkheden om ook een contactgroep voor mannelijke sekswerkers op te richten.

Mikaila Saturinus

6 Begeleiding jongeren >>

Op de weg naar volwassenheid worstelen jongeren met allerlei vragen. Het is normaal dat ze hun grenzen aftasten en deze soms overgaan. Foute vrienden, problemen thuis of op school kunnen leiden tot onbegrip, stress en spanning, waardoor jongeren soms in onveilige en illegale situaties terechtkomen. Een vertrouwensband opbouwen, daar draait het in de hulpverlening om. Het is belangrijk om eerlijk en betrouwbaar te zijn, zodat jongeren zich serieus genomen voelen. Samen met een maatschappelijk werker spreken jongeren onder meer over gezonde seksuele relaties, criminaliteit, normen en waarden, chantage en financiële schulden. Indien gewenst helpt SHOP hen op weg om hun problemen aan te pakken.

Sarah Kreuze

7 Begeleiding volwassenen >>

De maatschappelijk werkers bij SHOP zijn gelijkwaardig aan de cliënt. Ze zijn respectvol, onbevooroordeeld en betrokken. Cliënten maken veel mee en kennen de nodige problemen. Bij SHOP zijn ze altijd welkom. Ook als cliënten niet altijd hun afspraken nakomen. De maatschappelijk werkers kijken naar wat iemand kan en wil en leren cliënten hun eigen grenzen te bewaken. Cliënten gaan door allerlei emoties en leren daarmee omgaan. De maatschappelijk werker vertelt een eerlijk verhaal en geeft cliënten geen valse hoop. Samen stellen ze een persoonlijk plan met doelen op. Bij het halen van bepaalde doelen wordt de hulpverlening langzaam afgebouwd, zonder daaraan een einddatum te verbinden.

SHOP maatschappelijk werk in coronatijd

Alle maatschappelijk werkers hebben vanuit huis de hulpverlening doorgezet. Zij bleven in contact met hun cliënten door middel van telefonisch contact, beeldbellen en andere onlinemogelijkheden. Ook aanmeldingen en intakegesprekken gingen op die manier door. Net als de overlegmomenten en interviews van het team maatschappelijk werk. Alleen fysiek afspreken kon niet tot 18 mei.

SHOP kreeg in de coronatijd vooral veel vragen over de tozo-aanvraag en hoe te overleven als het inkomen wegvalt. Alle medewerkers van SHOP en Spot 46 hebben keihard gewerkt om alle cliënten in deze lastige periode zo goed mogelijk bij te staan.

Tot ieders opluchting zijn de kantoren van SHOP sinds 18 mei weer open. De maatschappelijk werkers kunnen fysiek afspreken met cliënten met inachtneming van de nieuwe regels, zoals het bewaken van de anderhalvemeterafstand. Met ingang van 1 juli mogen sekswerkers hun beroep weer uitoefenen.

'We vragen hoe het gaat, of het druk is en of er iets speelt'

In de raamstraten zijn de maatschappelijk werkers van SHOP en Spot 46 intussen bekende gezichten. Elke week brengen zij een bezoek en praten ze met sekswerkers over de dagelijkse gang van zaken. Ook delen ze folders uit en verkopen ze condooms, glijmiddel en sponsjes. Achter de ramen glimlachen de sekswerkers naar de zorgprofessionals en een enkeling nodigt hen uit om even binnen te komen.

'We gaan altijd met z'n tweeën op pad', vertelt maatschappelijk werker Mirjam Huttinga. 'Twee weten meer dan een en we stralen daarmee vertrouwen uit naar onze cliënten. Vertrouwen winnen kost tijd. We laten sekswerkers weten dat we er voor hen zijn en dat ze voor informatie of hulp altijd bij SHOP of Spot 46 terecht kunnen. We vertellen over de spreekuren van de boekhouder en advocaat voor financieel en juridisch advies.'

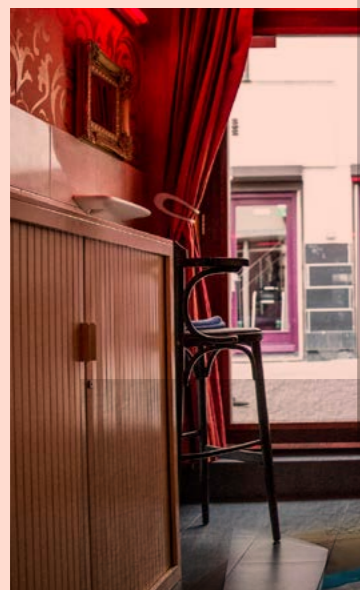
Geheimhouding

Sekswerkers laten niet direct het achterste van hun tong zien. Ze hebben soms moeite met hulp zoeken, hun grenzen aangeven en het regelen van diverse zaken, zoals het aanvragen van een uitkering of regelen van een huurwoning. 'Argwaan komt ook voor', zegt Mirjam. 'Ik leg dan uit dat we geen poli-

tieagenten, maar hulpverleners zijn. We hebben een geheimhoudingsplicht en kijken hoe we sekswerkers het beste kunnen helpen. Als we misstanden vermoeden proberen we hen te laten inzien dat ze er niet alleen voorstaan.'

Vreemde talen spreken

In de regio Den Haag spreken niet alle sekswerkers Nederlands. De medewerkers van Spot 46 spreken diverse vreemde talen, wat een enorm voordeel is. Ook is het foldermateriaal in allerlei talen aanwezig. De verkoop van condooms, glijmiddel en sponsjes helpt om een gesprek te beginnen. De hulpverleners vragen hoe het gaat, of het druk is

'De gratis soa-testen en spreekuren worden online opgemerkt'

en of er iets speelt. Ook vertellen ze dat ze zich bij Spot 46 altijd gratis kunnen laten testen op soa's. Sekswerkers die bekend zijn met de afdelingen van SHOP nemen makkelijker contact op om bijvoorbeeld een afspraak voor een intakegesprek te maken.

Vertrouwelijk behandelen

Na het bezoek aan de raamstraten registreert Mirjam wie ze van welke nationaliteit heeft gesproken, hoeveel ze heeft verkocht en wat ze heeft gesignaleerd. Zo krijgen ze een goed overzicht van wat er speelt. 'Met deze informatie gaan we heel discreet om en alles behandelen we vertrouwelijk. We delen onze ervaringen alleen binnen het team van zorgprofessionals. Zodat we beter weten waarop we bij volgende bezoeken moeten letten. Ook bundelen we alle signalen en delen deze met de gemeente en onze ketenpartners.'

Eerlijke informatie geven

Mirjam vindt het belangrijk dat maatschappelijk werkers betrokken, betrouwbaar en onbevooroordeeld zijn. 'De cliënten die we spreken in de raamstraten, massagesalons, escortclubs en privéhuizen maken veel mee. Wij zijn er puur om hen te begeleiden of te ondersteunen. Soms is het voldoende om een luisterend oor te bieden. Een andere keer is het aanvoelen waaraan iemand

'We gaan open het gesprek in en geven duidelijke en eerlijke informatie'

behoefte heeft. Elk gesprek verloopt anders, want elk persoon is anders. Belangrijk is om open het gesprek in te gaan en duidelijke en eerlijke informatie te geven. Bij SHOP voeren cliënten zelf de regie. Ook het tempo waarin ze geholpen willen worden geven ze zelf aan.'

Clubs en privéhuizen

's Avonds bezoekt Mirjam samen met een collega een paar clubs en privéhuizen. 'De ontvangst varieert. We kunnen overal naar binnen, maar bij sommigen ben je snel klaar. Je maakt een praatje met de gastvrouw of -heer en spreekt geen sekswerkers door de drukte. Bij anderen laat je je materiaal achter en ga je ook in gesprek met de sekswerkers.'

Vinger aan de pols houden

Massagesalons bezoeken de maatschappelijk werkers van SHOP ook. Mali is beheerder van een massagesalon en ontvangt de gasten. Ze vindt het een goede zaak dat SHOP ongeveer een keer per maand de salon bezoekt om zo vinger aan de pols te houden. 'Wij

'Onze masseurs bepalen zelf hoe ver ze met een klant willen gaan'

zorgen goed voor onze medewerkers, maar het is fijn als ze weten dat ze met vragen over financiën, huisvesting en dergelijke bij SHOP terecht kunnen. Onze gasten huren een kamer, waar de huisregels in meerdere talen hangen. Onze masseurs bepalen zelf hoe ver ze met een klant willen gaan. Als ze iets niet willen, dan mogen ze altijd weigeren. De beslissing is aan hen. Het komt weleens voor dat een klant meer wil dan vooraf is afgesproken en blijft aandringen. Onze medewerker slaat dan alarm, zodat ik meteen kan ingrijpen. Ik spreek de gast toe en meestal is dat voldoende. Het is nog nooit geëscaleerd.'

Andere baan

In de massagesalon waar Mali werkt ligt altijd foldermateriaal van SHOP en Spot 46. Zelf volgt Mali een maatschappelijk werktraject bij SHOP om van baan te veranderen, omdat ze zichzelf te oud vindt voor dit werk. Haar gezondheid leidt eronder. Ze heeft de overstap naar beheerder gemaakt.

Toch wil ze het liefst helemaal uitstappen. Samen met de jobhunter van SHOP bekijkt ze vacatures en krijgt ze hulp bij het solliciteren en het maken van een cv. 'De jobhunter controleert of mijn sollicitatiebrieven taalkundig kloppen en elke keer kom ik weer een stap verder. Ik heb een tijd in de catering van een bedrijfsrestaurant gewerkt, maar dat werd fysiek te zwaar waardoor ik moest stoppen. SHOP helpt me nu bij het aanvragen van een uitkering en bij het vinden van een andere baan.'

Online aanbod

Online veldwerk doet Mirjam tussen de bezoeken door. Online worden er veel seksuele diensten aangeboden, die veelal thuis of in hotels plaatsvinden. Er staan onder meer diverse advertenties op websites en in sociale media. 'Online is het moeilijker om in contact te komen met de doelgroep. Wij plaatsen regelmatig advertenties over onze hulpverlening, zodat de online sekswerkers ons weten te vinden. Vooral onze gratis soa-testen en spreekuren van onder meer boekhouder en advocaat worden opgemerkt. We zien dat onze naamsbekendheid toeneemt.'

In 2019 benaderden de medewerkers van SHOP rond de **2.000** sekswerkers.

Sekswerkers vinden hierdoor hun weg naar SHOP en kunnen bij Spot 46 terecht voor korte vragen en advies of een gratis soa-test.

Bij een langdurige hulpvraag stromen zij door naar het maatschappelijk werk. Denk aan hulp en vragen over financiën, huisvesting, relaties en/of seksualiteit binnen het werk.

Bij SHOP kunnen cliënten die in het uitstapprogramma zitten een empowermenttraining volgen. In deze groepstraining 'Inzicht in jezelf' ontdekken deelnemers in zes weken wat hun kwaliteiten, toekomstwensen en -mogelijkheden zijn. 'Het is de groepsdynamiek die het 'm doet', zegt trainer Addie Dieke. 'Ze leren veel van de feedback van anderen en daardoor neemt hun zelfvertrouwen met de dag toe.'

reactie cursist

'De stap om te stoppen met sekswerk had ik al lang gemaakt. Je hebt hulp nodig om jezelf opnieuw te ontdekken en te ontwikkelen. Tijdens de training ontdekte ik wat ik kan en wil en dat heeft me stappen verder gebracht.'

'Elke deelnemer heeft een ander doel', zegt Addie. 'De een wil een opleiding volgen, de ander wil aan zichzelf werken of is toe aan een nieuwe uitdaging. De training geeft vooral inzicht in jezelf. Je ontdekt waarin je goed en minder goed bent en hoe je jezelf het beste kunt presenteren. Samen met een maatschappelijk werker verzorg ik deze trainingen.'

Vertrouwelijke groepsgesprekken

Gedurende zes weken komt een groep van minimaal zes deelnemers één avond per week samen. Eerst maken ze uitgebreid kennis met elkaar. De deelnemers vertellen wat hun hobby's,

interesses en dromen zijn. Maar ook wat ze belangrijk vinden in het leven, waar ze staan en waar ze naartoe willen. Verder interviewen de deelnemers elkaar en vertellen ze aan de groep hoe ze de ander zien. In een spelvorm komen ook normen en waarden aan bod. 'Dat kan confronterend

reactie cursist

'De empowermenttraining heeft veel invloed gehad op mijn leven.

Ik kan nu knopen doorhakken en voel me gelijk aan anderen. De training was doorslaggevend om aan mijn toekomst te werken.

Onlangs heb ik mijn mbo 2-opleiding afgerond en daar ben ik trots op. Ik ben zelfverzekerder en tevredener over mezelf.'

weegt daardoor een carrière in de horeca of in de zorg', zegt Addie. 'We oefenen in rollenspellen met gespreksvaardigheden, non-verbale communicatie en het geven van positieve en negatieve feedback.'

Meer zelfvertrouwen

'In het laatste deel van de training besteden we aandacht aan de vaardigheden die nodig zijn voor een bepaalde baan of opleiding. In rollenspellen voeren we (sollicitatie) gesprekken, waarbij de groep een deelnemer observeert en feedback geeft. Hoe komt iemand binnen, hoe gaat het gesprek en welke indruk laat iemand achter?' Addie merkt dat deelnemers in een groepstraining veel van elkaar leren. In het begin zijn ze onzeker over hun eigen kunnen en

zijn', vertelt Addie. 'We vinden het dan ook belangrijk dat elke cliënt zich op zijn gemak voelt, vrijuit kan spreken en zich kwetsbaar durft op te stellen. Alles wat we bespreken is vertrouwelijk en blijft binnen de groep.'

Kwaliteiten ontdekken

Na de uitgebreide kennismaking krijgen de deelnemers inzicht in welke plek ze innemen en willen innemen in de maatschappij. In een kaartenspel ontdekken ze hun kwaliteiten. 'Vaak levert dat verrassende resultaten op. Een deelnemer komt er bijvoorbeeld achter heel zorgzaam te zijn en over-

Addie Dieke
is jobhunter en trainer bij SHOP

reactie cursist

'Eerst dacht ik: "Beginnen met een opleiding? Nee, dat kan ik niet". Door de training weet ik nu wat mijn kwaliteiten zijn. Zo heb ik pas een mbo 3-opleiding afgerond, waardoor ik veel toekomstmogelijkheden heb. Nu ben ik niet meer bang of onzeker om door te studeren of een andere richting te kiezen.'

gaandeweg neemt hun zelfvertrouwen toe. Ze leren samen te werken en om te gaan met feedback en dat is een goede voorbereiding op de praktijk.'

Energie en voldoening

Deelname aan de groepstraining is niet verplicht, maar ook niet vrijblijvend. Vooraf tekenen alle deelnemers daarom een intentieverklaring om hun motivatie kenbaar te maken. Addie: 'Bij elke groep zie ik hoe groot het verschil is als ze binnenkomen met hoe ze weggaan. In zes weken verdwijnt de onzekerheid en leren cliënten hun eigen kwaliteiten kennen. Als zelfverzekerde mensen vertrekken ze en dat geeft ons als trainers veel energie en voldoening.'

Vervolgtraining

Na de empowermenttraining 'Inzicht in jezelf' kunnen cliënten een vervolgentraining volgen over cultuur en netwerken.

'Een vertrouwensband opbouwen, daar draait het om'

Jongeren experimenteren en zijn op zoek naar wie ze zijn en wat ze willen. Ze maken soms sociaal niet geaccepteerde keuzes of worden slachtoffer van uitbuiting. Jongeren, maar ook ouders en zorgprofessionals kunnen met al hun vragen hierover terecht bij de maatschappelijk werkers van SHOP Jeugd.

Status en aanzien zijn belangrijk en jongeren kunnen met sekswerk, drugs-handel of fraude snel veel geld verdienen. Subtiel worden ze 'verleid' met mooie woorden, beloftes, spullen of drugs. Ongemerkt rollen ze zo vrijwillig of onder dwang de seksindustrie of criminaliteit in.

Grenzen aftasten

Op de weg naar volwassenheid worstelen jongeren met allerlei vragen. Het is

normaal dat ze hun grenzen aftasten en deze soms over gaan. Foute vrienden, problemen thuis of op school kunnen leiden tot onbegrip, stress en spanning, waardoor jongeren soms in onveilige en illegale situaties terechtkomen. 'Een vertrouwensband opbouwen, daar draait het in de hulpverlening om', benadrukt Sarah Kreuze, maatschappelijk werker bij SHOP. 'Jongeren kunnen alles vrijuit en in vertrouwen tegen mij vertellen. Ik geef wel aan dat ik een

Foute vrienden, problemen thuis of op school kunnen leiden tot onbegrip en stress, waardoor jongeren soms in onveilige situaties terechtkomen.

meldplicht heb als het gaat over concrete strafbare feiten. Het is belangrijk om eerlijk en betrouwbaar te zijn, zodat jongeren zich serieus genomen voelen. We spreken onder meer over seksueel gedrag, ongewenste zwangerschappen, normen en waarden, chantage en financiële schulden. Indien gewenst helpen we hen op weg om hun problemen aan te pakken.'

Vrijwillig of gedwongen

'In de gesprekken met jongeren merk ik dat de scheidslijn tussen dwang en geen dwang flinterdun is', vertelt Sarah. 'Soms weten de jongeren het zelf ook niet. Ze zijn verliefd, plaatsen seksueel getinte foto's op internet of genieten van de spanning van hun nieuwe levenstje. Over de gevolgen van hun daden denken ze onvoldoende na.' Voorlichting, daar ontbreekt het volgens Sarah vaak aan. 'Thuis voelen jongeren zich door hun ouders onbegrepen. Wij bieden daarom naast individuele gesprekken ook gezinsgesprekken aan.'

Voorlichting geven

'We geven onder andere voorlichting bij de gesloten jeugdzorg, in buurthuizen en op plekken waar kwetsbare jongeren ambulantly worden begeleid', vertelt Sarah. 'Voor meiden hebben we een voorlichtingskoffer en proberen we

vooral bewustwording te creëren over wat een gezonde relatie is en waar de eigen grenzen liggen. Voor jongens is er een rugzak, waarbij we onder meer ingaan op homoseksualiteit, hun zelfbeeld, arbeidsomstandigheden en criminele uitbuiting. Bijna altijd zijn situaties genuanceerder dan we denken. Zo kan een dader van uitbuiting ook slachtoffer zijn en andersom. We bespreken dat soort dilemma's en maken de drempel voor jongeren zo laag mogelijk om contact met ons op te nemen of aangifte te doen.'

Lange adem hebben

Jongeren weten SHOP Jeugd steeds beter te vinden en hebben baadt bij het volgen van een maatschappelijk hulptraject. Soms merkt een hulpverlener dat iemand er nog niet klaar voor is. Hij of zij ontkent alles, terwijl veel signalen in de richting van sekswerk of mensenhandel wijzen, zoals dure kleren en veel contant geld. Sarah: 'Ik geef dan aan dat wij er voor ze zijn, dat we geen oordeel vellen en niets abnormaal vinden. Ze zijn altijd welkom en kunnen hulp krijgen wanneer de tijd er rijp voor is. We houden het contact wel warm en sturen af en toe een appje om te horen hoe het gaat. Iemand kan dan na jaren ineens bij SHOP op de stoep staan.'

De **animatiefilm** van SHOP Jeugd over (seksuele)uitbuiting en mensenhandel bereikte **10.118 jongeren** in de regio Haaglanden.

Het filmpje is **3.800** keer bekeken en **716 bezoekers** klikten door naar de website.

Er is **31 keer** gebeld/gemaid voor advies en er kwamen **16 nieuwe aanmeldingen** binnen. In 2018 waren dat er 9.

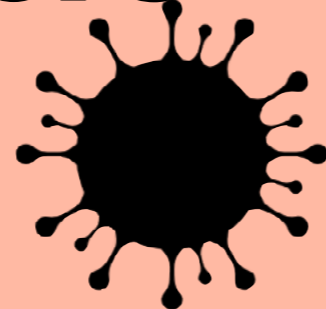
Op Instagram krijgt SHOP Jeugd **157 likes** tegenover **53 likes** in 2018 en op Facebook **70 likes**.

Er zijn **15.000** speciaal ontworpen 'boomerang' kaarten verspreid in de stad.

SHOP Jeugd is **voorzitter** van het (EMMH) en werkt onder meer samen met CJG, Cit, MEE, GGD, Veilig Thuis, Veiligheidshuis Haaglanden, Fier! en het JIP.

Coronaprotocol voor sekswerkers

In plaats van 1 september mogen sekswerkers vanaf 1 juli weer hun beroep uitoefenen. Om de medewerkers van seksbedrijven, de sekswerkers en klanten te beschermen is het belangrijk om de juiste hygiëne-maatregelen te nemen. Deze verkleinen het risico op verspreiding van het coronavirus. Sekswerkers en exploitanten hebben een protocol ontwikkeld. SHOP en andere hulpverleningsorganisaties hebben hieraan een actieve bijdrage geleverd.

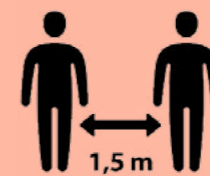
Algemene hygiënemaatregelen

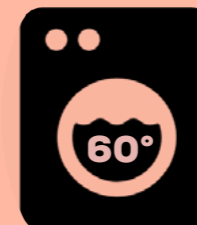
- Bij klachten volg de adviezen van het RIVM en blijf thuis, ziek uit en zorg dat je anderen niet besmet.
- Houd 1,5 meter afstand tot andere mensen.
- Pas regelmatig handhygiëne toe.
- Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog.
- Gebruik papieren zakdoekjes om je neus te snuiten en gooi deze direct weg.
- Vermijd aanraking van het eigen gezicht.

Maatregelen

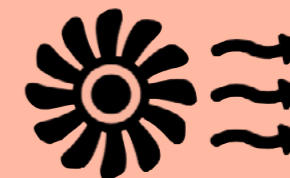
- Hanteer een strikt ziektebeleid en communiceer dit duidelijk met sekswerkers, medewerkers en klanten. Gebruik hiervoor de vragenlijst van het RIVM. Ontzeg iedereen mét klachten de toegang.
- Zorg dat iedereen 1,5 meter afstand kan bewaren, behalve in de werkkamers.
- Hanteer eventueel looproutes en tijdschema's. Voorkom hotspots; plekken waar mensen samen komen.
- Pas bij binnenkomst handhygiëne toe.
- Zorg dat de sekswerkers klanten mét klachten weigeren.
- Sekswerkers en klanten zoenen niet. De sekswerker kan de klant vragen een niet-medisch mondneusmasker te dragen.

Schoonmaak

- Gebruik het schoonmaakplan van de locatie of de hygiënerichtlijn voor seksbedrijven en sekswerkers.
- Maak handcontactpunten meerdere keren per dag schoon.
- Zorg dat alle gebruiksvoorwerpen goed schoon te maken zijn.
- Was vuil wasgoed dagelijks op minimaal 60°C.
- Desinfectie vanwege COVID-19 is niet nodig.
- Zorg voor een handenwasgelegenheid.
- Gebruik handalcohol als er geen stromend water is.

Ventilatie

- Zorg dat ruimtes goed geventileerd en meerdere keren per dag gelucht worden.

Kijk voor meer informatie over contactberoepen op de site van het RIVM en SekswerkExpertise.

Minimale middelen Maximaal resultaat

Op het hoofdkantoor van SHOP zijn twee spreekkamers, waar de maatschappelijk werkers cliënten ontvangen en gesprekken voeren. De inrichting van deze kamers liet duidelijk te wensen over. Hoog tijd dus voor een opknapbeurt. De kamers zijn met minimale middelen en een minimaal budget omgetoverd tot sfeervolle ruimtes. Een grijze hoes over de rode bank, een zwart kleed van thuis, een gordijn en wat koperen accessoires maken een wereld van verschil. De kussens op de bank en de schilderijen aan de muur maken de inrichting helemaal af. In deze huiselijke, frisse en moderne kamers voelen de cliënten zich op hun gemak. Al met al een geslaagde metamorfose.

'Zorgen dat cliënten zich veilig voelen en zichzelf zijn'

Sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel kunnen met al hun vragen bij SHOP terecht. Maria Netten is een van de maatschappelijk werkers die hen het eerst te woord staat. Tijdens een intakegesprek achterhaalt ze waar de cliënt behoefte aan heeft en welke hulp SHOP kan bieden.

Hoe meldt iemand zich bij SHOP aan?

» 'De meeste aanmeldingen komen binnen via ons algemene telefoonnummer of het contactformulier op de website. We vragen naar de hulpvraag en kijken of de persoon in de regio Haaglanden woont en/of werkt. Hoort de hulpvraag niet thuis bij SHOP of valt het onder een andere regio dan verwijzen we door naar bijvoorbeeld algemeen maatschappelijk werk of de juiste regio. En anders plannen we direct een intakegesprek in.' «

Hoe verloopt een intakegesprek?

» 'Het intakegesprek voeren we met twee maatschappelijk werkers en

duurt maximaal een uur. We stellen de cliënt op zijn gemak en vertellen dat alles wat besproken wordt binnen SHOP blijft. We leggen uit welke hulp we bieden, zoals maatschappelijke en psychosociale hulp, opvang en zorgcoördinatie. We creëren een zo'n veilig mogelijke omgeving, zodat er ruimte ontstaat voor de cliënt om zijn of haar verhaal te delen. Ook luisteren we goed naar zijn of haar behoeften. Zodra we de hulpvraag duidelijk in beeld hebben, krijgt de cliënt een maatschappelijk werker toegewezen.' «

Wat zijn de hulpvragen?

» 'De hulpvragen van sekswerkers gaan in de intake vaak over huisvesting, financiën, uitstappen uit het sekswerk en praktische hulp. Ook is er behoefte om over het werk te praten, omdat daar veel taboe over is. Bij slachtoffers van mensenhandel gaat het meestal over een verblijfspas of het doen van aangifte.' «

Hoe voer je de intakegesprekken?

» 'Ik stel me zo rustig en toegankelijk mogelijk op, zodat de cliënt zich veilig voelt en zichzelf kan zijn. Sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel vertellen soms heftige of schokkende verhalen. Ik reageer daar empathisch en onbevooroordeeld op. Verder ben ik altijd op zoek naar de vraag achter de vraag.' «

Waar ligt voor jou de grens?

» 'Sommige cliënten hebben weinig vertrouwen in instanties. We willen daarom geen verkeerde verwachtingen scheppen of beloftes maken die we niet kunnen waarmaken. Soms leggen cliënten hun problemen (onbewust) bij je neer. We stimuleren cliënten om hun problemen zoveel mogelijk zelf op te lossen. Uiteraard begeleiden en ondersteunen we hen daarbij.' «

INTAKE

De intakegesprekken vinden elke week plaats van dinsdag t/m donderdag om 14 uur op het hoofdkantoor van SHOP. Elke week bespreekt het team maatschappelijk werk alle nieuwe intakes. De maatschappelijk werker neemt op dinsdag contact op met de cliënt voor het plannen van een vervolgafspraak.

TOTAAL
AANTAL CLIËNTEN
SHOP IN 2019

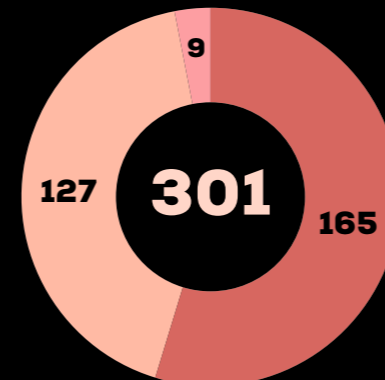
301

In 2019 waren er
**93 NIEUWE
AANMELDINGEN**

Dit waren
**65 VROUWEN,
22 MANNEN,
3 TRANSGENDERS**
en 3 onbekend.

Daarvan waren
**50 PERSONEN SEKSWERKERS,
39 SLACHTOFFERS VAN
MENSENHANDEL**
en 4 onbekend.

**53 PERSONEN VOLGDEN
EEN RUPS TRAJECT.**

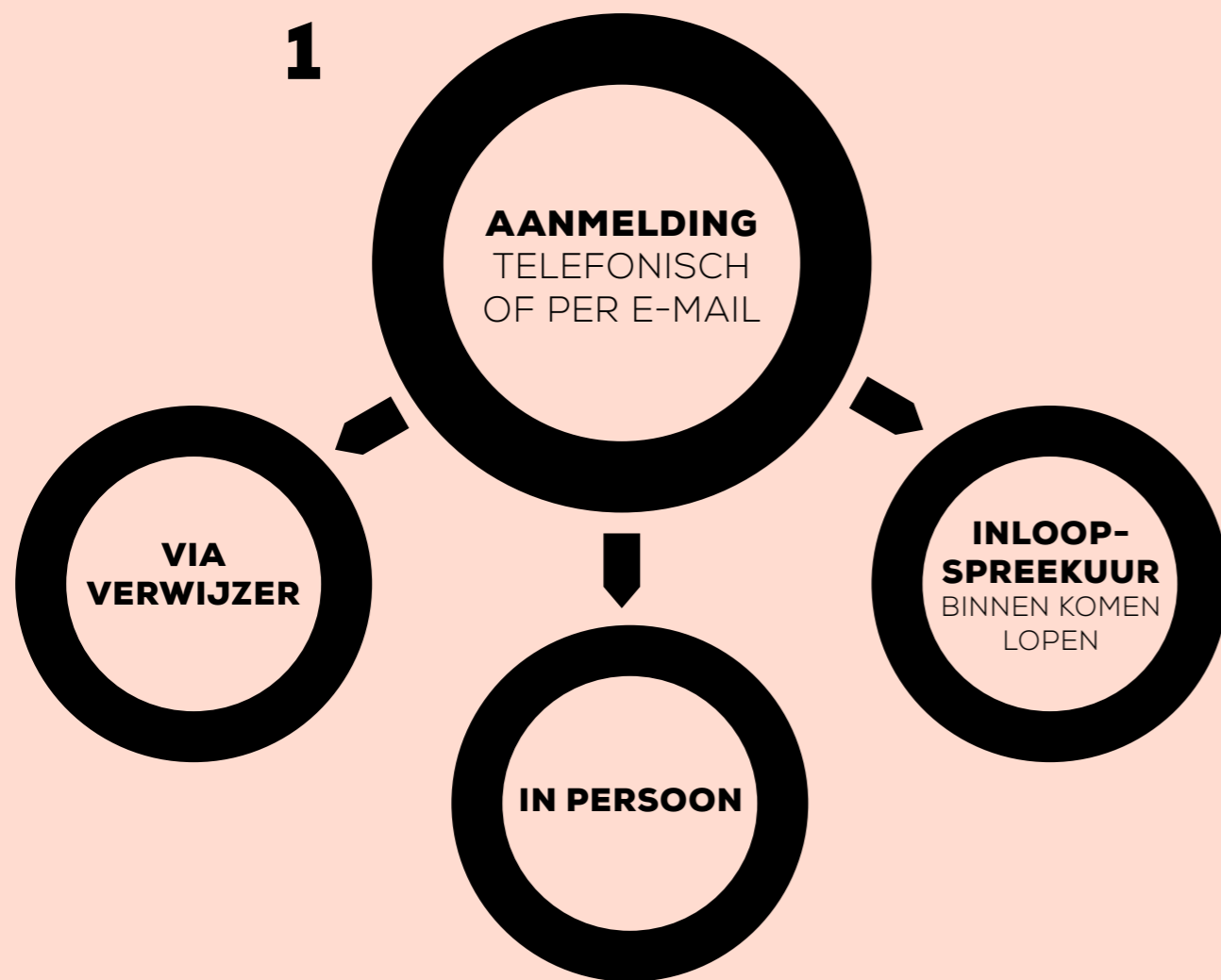

- Sekswerkers
- Slachtoffers mensenhandel
- Potentieel slachtoffer mensenhandel

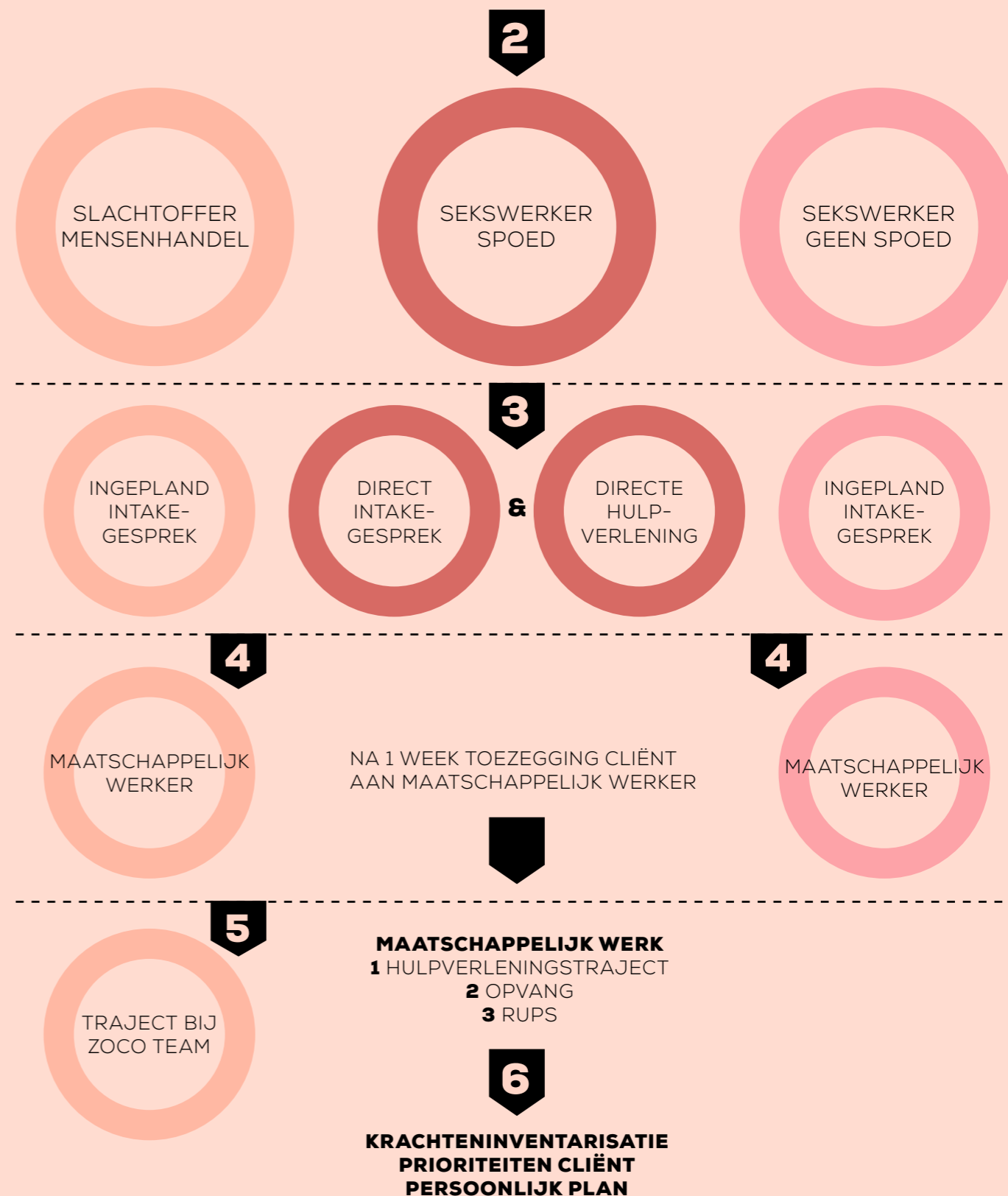
PRIMAIR PROCES MAATSCHAPPELIJK WERK

Sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel kunnen met al hun vragen bij SHOP terecht. Eerst wordt in kaart gebracht waar de cliënt behoefte aan heeft en welke hulp SHOP kan bieden.

INVENTARISATIE

A. HULPVRAAG
B. DOELGROEP (SLACHTOFFER MENSENHANDEL OF SEKSWERKER)
C. REGIO

Transgender sekswerkers in

gesprek met elkaar

Een ondergeschoven kindje: zo voelen veel transgender sekswerkers in Nederland zich. Mikaila Saturinus, maatschappelijk werker bij SHOP, vond dat dat moest veranderen en richtte een lotgenotencontactgroep op. Ze vertelt over de meerwaarde van deze groep.

'We nemen elke vraag serieus en voeren veel diepgaande gesprekken'

Mikaila Saturnus

'Een lotgenotencontactgroep voor transgenders die in de seksbranche werken of hebben gewerkt was er nog niet. Wij zijn de eerste en enige groep in Nederland. Na het succes van de pilot in 2018, waar transgenders tijdens bijeenkomsten informatie en ervaringen uitwisselden, kwam er een vervolg. De startgroep van vier deelnemers groeide tot dertien in 2019. Nu – in 2020 – tellen we vijftien vaste deelnemers.'

Worstelen met vragen

'Een keer in de twee weken komen we 's avonds bijeen en eten we samen. Samen met mijn collega's Joan Jones en Lucile Landveld houden we een vragenrondje om te horen hoe het met iedereen gaat en bespreken dan een bepaald onderwerp. Veel transgenders worstelen met allerlei vragen rondom seksualiteit. Waarom zijn ze

anders? Accepteren familie en klanten hen? Hoe staan ze achter het raam en welke prijzen kunnen ze vragen? Al deze thema's komen aan bod. De meesten willen vooral alles weten over de geslachtsveranderende operaties. Sommigen twijfelen nog, terwijl anderen al de nodige operaties hebben ondergaan. Onderling praten ze over de kosten van diverse operaties, het hormoongebruik en de voor- en nadelen. Ook zijn ze benieuwd of ze na de operaties nog orgasmes kunnen krijgen.'

Diepgaande gesprekken

'In het begin moest de groep aan elkaar wennen en was er sprake van enig wantrouwen. Intussen weten de deelnemers dat alles bespreekbaar is en binnen de groep blijft. Door mijn opleiding seksuologie praat ik makkelijk over seksualiteit en daardoor stellen de deelnemers zich open op. We nemen elke vraag serieus en voeren nu veel diepgaande gesprekken. Soms nodigen we een externe spreker uit, zoals een bekkenfysiotherapeut, seksuoloog of iemand van HEIT, om informatie te geven. De opkomst is dan vreemd genoeg lager. Waarschijnlijk heeft dat met vertrouwen te maken. Op de bijeenkomst van de seksuoloog kwamen wel veel deelnemers af. Er zijn veel vragen gesteld over seksualiteit en de geslachtsverandering.'

Seksuele gezondheid

'SHOP faciliteert de themabijeenkomsten. Samen met de groep overleggen wij welke onderwerpen aan bod ko-

'Transgenders kunnen echt zichzelf zijn en al hun vragen kwijt'

men of welke gastsprekers of professionals we uitnodigen. Sinds de pilot van 2018 is er een groepsapp en aan de appjes merken we dat de transgenders uitkijken naar de bijeenkomsten. Ze kunnen dan echt zichzelf zijn en al hun vragen kwijt. Nu gaan we kijken hoe we de groep nog beter kunnen bedienen. Zo is het belangrijk om met elkaar te praten over seksuele gezondheid en over de toekomst. Veel transgenders willen bijvoorbeeld weten wat hun mogelijkheden zijn als ze stoppen met sekswerk. We proberen altijd iedereen aan het woord te laten, zodat elke deelnemer met een volstaan gevoel de bijeenkomst verlaat.'

Projecten in beeld

Naast het reguliere werk zet SHOP zich in voor diverse projecten, die gericht zijn op het verbeteren van de positie van (ex)sekswerkers en slachtoffers van mensenhandel. In dit magazine brengen we een paar projectideeën in beeld.

Speciale aandacht voor mannelijke sekswerkers

Vrouwelijke sekswerkers weten de weg naar hulporganisaties steeds beter te vinden. Voor mannelijke sekswerkers is dat anders. Zij werken vaak niet-vergund en vragen niet snel om hulp. Bij hulporganisaties is weinig bekend over wat er bij hen speelt of leeft en met welke vragen zij worstelen. Dat kan anders, dacht Mirjam Huttinga, maatschappelijk werker bij SHOP en een van de initiatiefnemers van SHOP-boys.

Samen met collega's bedacht Mirjam een plan van aanpak. De eerste stap is het organiseren van een klankbordgroep. 'Ons idee is om aan mannen die bekend zijn bij SHOP te vragen waaraan zij behoefte hebben en waar ze in hun werk tegenaan lopen. Ook vangen we signalen van uitbuiting of misstanden zo sneller op. Veel mannelijke sekswerkers zijn onzichtbaar en moeilijk bereikbaar. Er is weinig bekend over hun leven en werk. Deze gesprekken geven ons een beter beeld van hun situatie en de wensen die zij hebben.'

Klankbordgroep

SHOP steunt dit initiatief en bekijkt of het oprichten van SHOP-boys haalbaar is. Mirjam: 'Het is belangrijk dat mannelijke sekswerkers weten wie SHOP is en welke hulp ze kunnen krijgen. In een soort huiskamer-setting kunnen mannen elkaar op een laagdrempelige manier ontmoeten, herkenning vinden, informatie delen en gebruikmaken van verschillende voorzieningen. Ook organiseren we thema-avonden. Indien nodig of gewenst kunnen ze bij SHOP ook een maatschappelijke hulptraject volgen.'

Eenzaamheid is een groot probleem

Uit het onderzoek, samen tegen eenzaamheid, van de gemeente Den Haag blijkt dat meer dan de helft van de Haagse inwoners weleens eenzaam is. Een zorgwekkend hoog aantal, vindt Joan Jones, maatschappelijk werker bij SHOP. In gesprekken met sekswerkers merkt ze dat velen van hen ook eenzaam zijn.

Eenzaamheid kan diverse oorzaken hebben. Door verschillen in cultuur, afkomst, taal en dergelijk vinden sekswerkers soms weinig aansluiting met hun sociale omgeving. Deels heeft dit te maken met het stigma dat op het beroep van sekswerker rust. Sommigen leiden een dubbel leven en vertellen uit angst of schaamte niet aan familie en vrienden wat voor werk ze doen. Transgenders voelen zich bijvoorbeeld minder sociaal geaccepteerd, waardoor ze moeilijker contact leggen.

Kinderschoenen

'Het Eenzaamheidsproject van SHOP staat nog in de kinderschoenen', geeft Joan aan. 'Eerst brengen we in kaart hoe groot het probleem is onder onze (potentiele) cliënten en zorgen we dat het onderwerp 'eenzaamheid' meer aandacht krijgt in gesprekken. Vervolgens willen we met de gemeente Den Haag in gesprek om de bestaande mogelijkheden en middelen te bespreken en de eenzaamheid te verkleinen.'

Positie van sekswerkers verbeteren

De huidige raamstraten en voorzieningen voldoen niet meer. De gemeente Den Haag wil de raamprostitutie daarom verplaatsen naar een nog te ontwikkelen nieuwe locatie: de Sporendriehoek. De verplaatsing maakt het mogelijk een nieuw centrum te ontwerpen dat aan alle wensen en eisen voldoet op het gebied van hygiëne en arbeidsomstandigheden.

De gemeente wil de positie van sekswerkers verbeteren en blijft hierover in gesprek met betrokkenen, zoals sekswerkers, exploitanten, omwonenden en ondernemers. Er is veel onderzoek gedaan naar de kansen van de verplaatsing van de raamprostitutie. Naar verwachting draagt de nieuwe locatie met goede voorzieningen en veiligheidsmaatregelen bij aan de fysieke en mentale gezondheid van de sekswerkers. De verplaatsing kan ook zorgen voor verbetering van de veiligheid en rust in de huidige raamprostitutiegebieden.

SHOP deed in 2019 onderzoek naar de sociale positie en werkruimte van raamsekswerkers in Den Haag vanwege de mogelijke verplaatsing van de raamstraten in Den Haag. Belangrijkste uitkomst? De belangen van sekswerkers, zoals het verbeteren van de veiligheid en een gezonde werkomgeving moeten voorop staan. SHOP volgt de ontwikkeling van de verplaatsing op de voet en is een gesprekspartner van de gemeente.

Impressie van een rosse buurt met inpandige ramen

[Lees meer over de verplaatsing van de raamstraten.](#)

shop

海安
HAAGS WELZIJN

COLOFON

SHOP
Herengracht 20
2511 EH Den Haag
070 361 4747
info@shop-den Haag.nl

COÖRDINATIE

Nicole Harms

TEKSTEN

Het Nederlands Tekstbureau
Susan de Louw

ONTWERP, BEELDREDACTIE EN ILLUSTRATIE

de nieuwe studio
Erla van der Pauw

FOTOGRAFIE

Bas Kijzers Rafael Bonilla, Ali Hajian, Sharon Mc Cutcheon
Paolo Nicoletto, Garidy Sanders, Logan Weaver

© 2020 SHOP DEN HAAG
ALL RIGHTS RESERVED

